

Izhaja vsaki četrtel ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Neprankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za drugi dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Vel turini št. 9.

PRIMORSKI LIST

Priljubljen list za slovensko ljudstvo na Primorskem

Vse za vero dom gosar

Naročnino in naznanila sprejema upravnništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobačarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Vsem enake pravice?

(Dalje.)

2. — Pravice izvirajo iz dolžnosti in se merijo po dolžnostih. To je drugi stavek, ki ga hočemo pojasniti.

Dokazali smo, da odgovarja vsaki naši pravici dolžnost, ki jo ima naš bližnji do nas, ali tudi dolžnost, ki jo imamo v istem času mi sami do Boga, do sebe in do bližnjega, na pr. pravici izpolnovati Božje zapovedi, odgovarja dolžnost ne zavirati nas v tem, pravici terjati dolžno svoto odgovarja dolžnost, vrniti jo, pravici častiti Boga, odgovarja dolžnost častiti Ga in dolžnost ne zavirati nas v tem, pravici izobraževati se odgovarja dolžnost izobraževati se in dolžnost ne zavirati nas v tem, pravici dajati vbojajme odgovarja dolžnost dajati vbojajme in dolžnost ne zavirati nas v tem.

Dokazali smo dalje tudi, da odgovarja vsaki dolžnosti pravica, ki jo imamo mi sami z ozirom na Boga, na sebe in na bližnjega ali pravica, ki jo ima naš bližnji do nas na pr. dolžnosti častiti Boga odgovarja pravica častiti Ga, dolžnost izobraževati se odgovarja pravica izobraževati se, dolžnosti dajati vbojajme odgovarja pravica dajati vbojajme, dolžnosti vrniti dolžno svoto odgovarja pravica, ki jo ima naš bližnji, terjati dolično svoto od nas.

Dolžnost zahteva torej na drugi strani pravico in pravica zahteva na drugi strani dolžnost. Obe sta bistveno združeni in obe izvirata ob istem času iz zakonov. Če bi zakonov ne bilo, bi ne bilo ne pravice ne dolžnosti.

Mimogrede naj omenimo še to-le: Dolžnosti, katere imamo do Boga in do sebe ne imenujemo juridične, ker niti ne zadevajo bližnjega, a nam dajejo vendar strogo pravico izvršiti jih, dolžnosti pa do bližnjega so deloma juridične t. j. izvirajoči iz zakona stroge pravičnosti do bližnjega, ki dajejo nam strogo pravico izvršiti jih, bližnjemu zahtevati jih,

deloma nejuridične, ki ne dajejo bližnjemu stroge pravice zahtevati jih ampak le nam izvršiti jih.

Vpraša se, ali izvirati obe, pravica in dolžnost, neposredno in naravno iz zakonov ali pa tako, da izvira iz zakonov neposredno dolžnost in še le posredno po dolžnosti pravica.

Res je, da se moramo sklicati na zakon vsakokrat, ko hočemo dokazati kako pravico, prav kakor se moramo sklicati na zakon, ko hočemo dokazati kako dolžnost. Iz tega bi bilo sklepati, da izvirati obe, pravica in dolžnost neposredno in naravno iz zakonov. Temu pa ni tako! Če dobro pomislimo naravo zakonov, spoznamo, da se zakoni izdajejo zato, da nas naganjajo k dobremu in odganjajo od slabega, ali z drugimi besedami zato, da določajo naše dolžnosti. To je njih prvi in bistveni namen. Še-le iz dolžnosti spoznavamo pravice. Pravice izvirajo torej tudi iz zakonov, toda le posredno po dolžnostih.

Kaj sledi iz tega? Iz tega sledi, da ima človek toliko pravic, kolikor mu jih dajejo dolžnosti, ki odgovarjajo doličnim pravicam. Pravice se natančno merijo po dolžnostih. To je prevažna resnica, ki razsvetljuje razna vprašanja, vznemirjajoča človeški rod v našem času. Le v slučaju, da so naše dolžnosti enake, so tudi tem dolžnostim odgovarjajoče pravice enake. Le v slučaju, da imajo vsi udje kake družbe enake dolžnosti, imajo tudi vsi tem dolžnostim odgovarjajoče enake pravice. Le v slučaju, da imajo vsi državljani enake dolžnosti, imajo tudi vsi tem dolžnostim odgovarjajoče enake pravice. Le v slučaju, da so dolžnosti, ki odgovarjajo volilni pravici, enake, je tudi volilna pravica enaka.

O tem bomo še govorili. To je potrebno poudarjati, ker si dandanes privajajo ljudje več pravic, kakor jim jih dajejo dolžnosti, ki tem pravicam odgovarjajo.

Koliko pravic imamo torej? Imamo 1. toliko pravic, kolikor nam jih odmerjajo dolžnosti, katere imamo do sebe, do Boga in do bližnjega in 2. kolikor nam jih odmerjajo dolžnosti, katere imajo drugi do nas. Dr. P.

Rusko-japonska vojska.

Povelje, katero je izdal vrhovni poveljnik mandžurske ruske armade te dni na svoje vojake kaže, da se čuti general Kuropatkin danes dovelj močnega, da prične proti Japoncem z ofenzivo. To povelje se približno tako-le glasi:

„Prešlo je ravno sedaj 7 mesecev, odkar nas je sovražnik napadel pred Port Arturom in sicer še predno je bila napovedana vojska. O! takrat so ruske vojne čete izvršile toliko junaških činov, da se bo smela Rusija vedno ponášati z njimi. Sovražnik pa ni le samo ostal nepremagan, ampak on sanja v svoji drzovitosti še vedno o zmagi. Naše mandžurske vojne čete, čeravno jih je navdajal vstrajni pogum, niso bile številno dovelj močne, da bi zamogle premagati sovražnika. Potreba je bilo dolgega časa, predno so bile premagane vse težave in predno so se zamogle naše vojne čete tako številno ojačiti, da zamore naša vojska izvršiti častno in jako težko nalogo, katero je prevzela. In baš za to, če tudi je naša armada ponovno odbila sovražne napade na naše pozicije, kakor n. pr. pri Taciciau, Liandiansianu in Liaojangu, se mi ni zdelo umestno, da bi vsled teh vspehov prešel v ofenzivo, marveč sem zaukazal, da naj se naša armada še nadalje umika. Zapustili ste toraj pozicije, katere ste branili tako junaško in umaknili ste se na druge dobre pozicije, ne da bi bili nadlegovani od sovražnika, ter ste bili vedno pripravljeni na nove napade. Po bitki pri Liaojangu, katera je trajala 5 dni, med katero ste vi tako hrabro iz vspešno branili sprednje kakor tudi glavne naše pozicije, umaknili ste se v Mukden. To pa se je zgodilo v

skrajno težavnih razmerah, ker vas je Kurokijeva armada vedno napadala in ker ste se morali umikati po skrajnih, da, skoro neopornih poteh ter ste se morali po dnevu bojevati, dočim ste po noči sami z lastnimi rokami vlekli za seboj provijant in topove. Storili ste vse to ne da bi pustili jeden sam top, ne da bi zapustili naše ranjence in ujetnike in ne da bi pri tem ves tren kaj trpel. Zaukazal sem vam, da se umaknete in bolelo me je strašno srce, ko sem vam to zaukazal, a storili sem moral to, ker sem bil prepričan, da ni bil takrat še dovelj ugoden čas za nas, ter da nismo bili še dovelj pripravljeni, da bi zamogli popolnoma premagati sovražnika. Čar določil je zadostno število vojakov, tako da se smemo zanašati na gotovo zmago nad Japonci. Vse težave, ki so bile prej na potu prevažanju novih moči na daljavo 10.000 vrst so zdaj premagane in to vsled skrajne požrtvovalnosti in previdnosti vseh onih činiteljev, ki so bili v to poklicani, vsled njih nepremagljive vstrajnosti in eneržije. Na stotisoče vojakov, več deset tisočev konj in vozov, milijoni „pudov“ blaga prevozili so se v teh sedmih mesecih iz evropske Rusije, kakor tudi iz Sibirije v Mandžurijo. In ako bi ne zadostovali sedanji polki, sledili jim bodo drugi, ker volja carjeva je ta, da bodi sovražnik premagan, volja, ki se mora brezdrugače izpolniti. Dosedaj nas je sovražnik, ker je razpolagal čez večje število vojakov, nego je bilo naše, vsled tega zamogel obkoljevati in napadati kadar se mu je zdelo. Ali zdaj prišel je pa čas, katerega smo vsi tako težko pričakovali, namreč čas, ko si lahko mi nekoliko ogledamo sovražnika in ga napademo. Zdaj pa je prišel čas tudi za nas, da prisilimo Japonce, da ravnajo po naši volji, zdaj namreč, ko so naše mandžurske vojne čete že dovelj močne, da preidemo v ofenzivo. Prepričani pa morate biti tudi vi do dna srca, da je potrebno poleg zadostnega števila vojakov, ki se imajo boriti proti močnemu in hrabremu sov-

Spomini s pota.

(Dalje.)

4. V Lourdes.

Že pet dni sva na potu, bližava se vedno bolj namenjenemu smotru. Ob 8 uri zvečer se odpeljeva proti Arlesu in dalje proti zahodu. Zaradi pozne ure spat ponočno seje! Arles je rimski Arelate, ima 24567 prebivalcev. Pod Jul. Cezarjem je postal rimska naselbina in kosal se je z Marseljem. L. 879 je bilo to glavno mesto kraljestva „Arelata“, l. 1482 je pripadlo Franciji. Amfiteater je iz prvega ali drugega stoletja po Kr. Železnica preide čez Rodan in kmalu smo v Nimesu. Nimes šteje 80.855 prebivalcev in se naslanja na odrastke Sevenov. To mesto ima največ starinskih stavb. Pri starem je bilo „Nemansus“. Rimci so si ga osvojili l. 121 po Kr. L. 407 so ga oropali Vandali. Pozneje je spadalo pod Zahodno Goto, Saracene in tuluškega grofa. Tu je doma J. Nicot, diplomat in učenjak, ki je prinesel l. 1564 tobak iz Lisabona v Francijo. — Montpellier je premožno mesto s 76364 prebivalci na desno reke Lez. — Pri starem

je bil tu Mons Pesulanus, ob koncu 16. stoletja glavni sedež hugenotov (protestantov).

Malto pred polnočjo pridemo v Cotte. Tu pa spet ni šlo gladko naprej. Trebalo se je presesti; ali tu vidiva: sami vozovi prvega in tretjega razreda! Kaj takega pa še ne; tretji je že izostal kedaj, ne pa drugi. Kaj storiti? „Ali doplačajte in vozite se v prvem, ali pa v tretjem.“ — „Pa ne! Za drugi imava pravico.“ — „Torej pa počakajta!“ — „Nu, pa bodeva!“

V tem mestu izdelujejo najfinejša vina (iz drugih vin) s pomočjo alkohola; nu, midva jih nisva hotela pokušati, izvolila sva si obakrat limonado. O-tala sva za dobro uro v Cettu. Cetta leži na zemeljskem stegnu med morjem in jezerom, ima 33.065 prebivalcev in je po velikosti peta luka francoska. — Čas je še naglo minul in oddrdrali smo mimo Beziarsa (22.077 prebivalcev; l. 1209 je bilo skoro popolnoma razdejano od Albižanov) in Narbonna (27.800 prebivalcev). Pri Rimcih se je zval Narbo Martius, l. 1507 je prišel pod Francijo.

Ko zbudim, me pozdravi postaja Maux (Mú). Na južno stran je bil videti kras, na drugi strani pa nepre-

gledna ravan; le daleč ob severu so bili neki griči. Tu je večinoma nizko trsje, pa žitno polje. Videti so mlini na sapo in mlatilnice na polju. Neki mlatijo tudi z živino po starem. Darcassane, pri Rimcih Darcaso, je prišel do veljave pod Zapadnimi Goti in l. 1209 pod Francijo. Tu je bil ves kolodvor ozalšan; pa ne za naju. Pri Pezensu je bil konduktar v copatah No, zložni so že laški spreodniki, ali francoski še bolj; za potnika se brigajo prav malo. Postaj ti ne kličejo, še manj minut obstanka, da moraš vsako reč posebej vprašati. Pri Bramu sem opazil obraze podobne našim ter imenoval tovarišu osebo, ki je tej podobna. Pri Pexiozi je bila polna postaja cvetic, kar mi je ugajalo. Minul je Castelnau-dary in St. Puelles, kjer sva videla žensko narodno nošo, nekaj šapelj, in mimo Secalae smo prišli v Noroz.

„Dovolita, gospoda sta od daleč?“ obrne se tu neki sopotnik k nama.

„Da, tako in tako — iz Avstrije.“

„In potujeta v prvo todi?“

„Da, v Lour greva.“

„Tako!“ In nato je imenoval neka lurska gostišča. „Glejte, tu je razvodje. Tam je kamen, ki kaže, da tekó od tu ene vode v Atlantski Ocean, a druge v

Sredozemsko morje. Napravljen je tu „južni prekop“, ki ga je zgradil slavní zemljemerec Riquet iz Beziarsa od l. 1666, da ni bilo treba Francozom okoli Španije broditi. Kaka škoda, da ne ostanete v Toulousu! Kako vam kaj ugaja naš svet?“

„Dobro! Lepa dežela je, biti mora pa tudi bogata; ali...“

„Zelo bogata. Imamo vino, žito, sadje, živino itd.“ Kmalu pa pristavi: „Ali imate pri vas veliko avtomobilov? Pri nas jih je mnogo...“

V tem vstopi neki drugi gospod in pripovedovalec postane takoj malobeseden. Ne vem, ali je bil prej vse povedal, ali se ni maral kazati „klerikalca“. Mogoče tudi poslednje; saj je „človeško zelišče“ vedno enako. Pri nas n. pr. se dobé ljudje, ki ti bodo zelo prijazni na — deželi (zlasti, če te rabijo), ti pisali pisma: „Kdaj se zopet vidimo, da kako porečemo?“ — v mestu pa te jedva poznajo, podpirajo ultraliberalne časopise, so sploh priznani liberalci in drže s frumasonskimi pristaši. Zahvalim za take značaje! —

(Dalje pride.)

razniku, tudi to, da so na mestu in skrajno odločni vsi od prvega do zadnjega. Naj bodo vaše žrtve še tako velike, voditi vas mora vedno prepričanje, da bo ta zmaga za Rusijo največjega pomena, in posebno od velikega pomena bo taka zmaga tudi zaradi tega, da osvobodimo Port Artur, katerega tamošnja posadka že 7 mesecev brani. Vojaki! Naša vojska združena z carjem in z domovino pridobila si je zaslužen slavo pri vseh narodih, ker je izvršila že toliko preimennih dejanj za domovino. Pomnite, da je carjeva volja vam zaupala, da branite rusko čast in ruske koristi na Vzhodu. V vaših rokah se nahaja toraj zdaj čast cele ruske vojske. Ruski vladar in ruski narod molita za vas ter vas blagoslovljata. Podprti po teh molitvah morali bodemo, ko vemo, kake velike važnosti je naloga, katere izvršitev se nam je zaupala, storiti svojo dolžnost brez vsakega strahu in če nas ima to stati tudi življenje. Z nami je božja volja!

V Tokiju se govori, da so Rusi prekorajili reko Hunho ter z vso silo napadli japonske pozicije. Znatne japonske vojske marširajo proti severu. Pričakovati je občeja boja.

Neki sotrudnik „Mattina“ je imel pogovor z nadzornikom rusko-kitajsko parobrodne družbe, Verblumskim, ki je na neki džunki ušel iz Port Arturja. Verblumski je izjavil, da Port Artur nikdar ne pade v japonske roke vsled lakote, ker se nahajajo v Port Arturju ogromne zaloge raznih živil, džunke dovažajo tudi vedno sveža živila. V Port Arturju je sedaj le 96 ženskih, ki so vse v službi ručnega križa. Odprte so tri gostilne. Posadka v Port Arturju obstoja iz 23.000 vojakov, 16.000 mornarjev.

„Echo de Paris“ je prejel iz Petrograda brzovjavo, da odpluje baltiška eskadra v petek iz Libave.

„Kölnische Zeitung“ je priobčila sledečo brzovjavo iz Petrograda, ki je dospela tja iz Mukdena: Dne 3. oktobra je prešla mandžurska armada v ofenzivo. Po službi božji je bilo prečitano dnevno povelje Kuropatkinovo od 2. t. m. Dne 6. oktobra je prišel v Mukden namestnik Aleksejev, da spremi Kuropatkina, ki je odšel istega dne k četam. Vreme je jasno in mrzlo ter piše močan veter.

Mukdenski dopisnik „Rusa“ je sporočil vest, da so namreč dne 9. t. m. Rusi zavzeli japonske utrjeno pozicije pri Panjipu.

Japonski cesar je izdal proglas na japonski narod, v katerem ga pozivlja, naj sledi s potrpežljivostjo in vztrajnostjo vojnim dogodkom.

Goriški deželni zbor.

V prejšnjem tednu je imel goriški deželni zbor dve seji in sicer v četrtek in v soboto. V četrtekovi seji, v kateri je bilo stavljenih zopet nekaj predlogov in interpelacij, med temi ona poslanca Grče zaradi odprave goriških mestnih mitnic, a med predlogi oni dr. Gregorčiča glede postopanja v občinskih in cerkvenih računskih zadevah, je deželni glavar hotel še bolj vtesniti pravico poslancev pri stavljenju predlogov in interpelacij ter njih čitanju. Dr. Gregorčič je pa temu odločno ugovarjal, opirajoč se na deželnozborski poslovnik in na 40 letno tozadevno prakso ter je dr. Pajerju povedal, da bodo poslanci, ako jih k temu primora, že našli sredstva, s katerimi bodo prisilili glavarja, da spoštuje deželnozborski poslovnik in njega določila. Na vrsto je prišel potem predlog deželnega odbora zadevajoč akcijo proti malariji v Furlaniji, ter se je v ta namen dovolila iz ubožnega zaloga podpora 5800 K, in se je odobril sklep deželnega odbora, ki je v ta namen za leto 1903 na svojo roko dovolil 1500 K. Proti podpori niso bili slovenski poslanci, a ugovarjala sta dr. Gregorčič in dr. Tuma proti temu, da bi se izplačala podpora iz ubožnega zaloga, češ, da ne gre, da bi se krčil kapital omenjega zaloga. Pri glasovanju bil je predlog deželnega odbora vendar le vsprejet.

Predlog glede poviška prispevka iz deželnega zaloga k troškom za pogozdovanje Krasa, o katerem je poročal

dr. Venuti, odstopil se je kmetijskemu in finančnemu odseku.

Vsprejet je bil v vseh treh branjih zakonski načrt zadevajoč pobiranje deželne davčine na použitek piva. Po tem zakonskem načrtu bo dežela od 1. januarja naprej sama pobirala deželno naklado na pivo, ki se bo pa morala plačevati koj pri uvozu piva v deželo. Zakonski načrt zadevajoč zatiranje poljskih miši odstopil se je na predlog poslanca Grče, katerega je podpiral tudi poslanec Jakonič kmetijskemu odseku. Ta zakonski načrt nalaga namreč v svoji sedanjosti sestavi županom preveč dolžnosti.

Vsprejeta je bila tudi sprememba § 10. statuta za dež. hip. zavod. Dovolilo se je 400 K podpore občanem Lonzano v svrhu gradnje vodnjaka.

Nato sledilo je utemeljevanje raznih predlogov. Poslanec Holzer vtemeljeval je svoj predlog, s katerim se pozivlje vlada, da pri sklepanju trgovinskih pogodb s tujimi državami brani korist domačih pridelkov. Predlog se izroči kmetijskemu odseku. Dr. Treo utemeljeval je svoj predlog glede ustanovitve melioracijskega zaloga za izpromembo pašnikov na krasovitih tleh v travnike. Predlagatelj pravi, naj bi deželni zbor v to svrhu dovolil 10.000 K brezobrestnega posojila ter pozval vlado, da bi ista od svoje strani jednako postopala. Za njim je utemeljeval poslanec Štrekelj svoj predlog glede racionalnega izvrševanja zakona proti ponarejanju vina. Predlog se je odstopil kmetijskemu odseku. Dr. Tuma je utemeljeval svoj predlog, zadevajoč formalno obravnavanje predloženih predlogov in prečitane interpelacij, stavljenih po posameznih poslancih v smislu §§ 10., 12., 21. in 22. deželnozborskega pravilnika. Dr. Tuma utemeljeval je ta predlog v italijanskem jeziku. Predlog odstopil se je pravnemu odseku. Istotako se je odstopil pravnemu odseku dr. Tumov predlog zadevajoč tisk vsakoletnega deželnozborskega poročila in deželnozborskih razprav ter imenovanje posebnega deželnega predlagatelja in stenografa. Predlog dr. Tume zadevajoč zgradbo krajevnih železnic Sv. Lucija-Ildrija, Sv. Lucija-Kobarid do italijanske meje in Kobarid-Log se je na predlog poslanca Berbuča izročil železniškemu odseku, ki se je na predlog istega poslanca izvolil še v isti seji in so bili vanj voljeni poslanci: dr. Marani, Holzer, dr. Venuti, Berbuč in dr. Tuma. Nato je bila seja zaključena in je prihodnjo sejo določil deželni glavar na soboto popoldne ob 5 uri.

V sobotni seji je staval poslanec Grča samostalen predlog glede deželnih potovalnih živinozdravnikov ter interpelacijo glede preuravnave tuk. sred. šol, tako da bodi učni jezik na njih slovenski in italijanski. Dr. Tuma je na to prečital konečna vprašanja interpelacij, katere je staval v prejšnjih sejah. Na dve interpelaciji, katere je staval dr. Tuma na dežel. glavarja in sicer na jedno tičečo se sorodstva dež. glavarja ali pa kakega dež. odbornika z ravnateljem dež. hipotečnega zavoda in na jedno tičečo se oddaje del pri gradbi dež. hip. zavoda, je dež. glavar koj odgovoril. Glede prve je rekel, da ni ne on, ne dež. odborniki v prvem in drugem členu sorodstva z ravnateljem dež. hipotečnega zavoda. Glede druge pa je zavrnil očitane dr. Tume, češ, da ni deželni odbor pravilno postopal pri oddaji del za hipotečni zavod, ko je bila dotična oddaja vendar le razpisana v slovenskih in italijanskih listih. Na enak način se bodo oddala tudi dela nove deželne norišnice. Nato je prečital poslanec Grča svojo interpelacijo glede odprave mestnih mitnic. Dr. Venuti utemeljeval je svoj predlog glede gradbe železniške proge Gorica-Červinjan, ki se je odstopil železniškemu odseku. Dr. Gregorčičev predlog glede postopanja v občinskih in cerkvenih računskih zadevah odstopil se je pravnemu odseku. Istotako so se odstopili predlogi dr. Tuma, katerih je bilo šest, dotičnim odsekom. Vsprejet je bil zakonski načrt glede uravnave reke Mondine, vsled katerega bode morala dežela prispevati v ta namen 6000 K več, nego je bilo določeno v prvotnem zakonskem načrtu, katerega je deželni zbor sklenil že l. 1897. Vsprejet je bil zakonski načrt glede zatiranja rastline, zvane „predenica“. Potrdili so se računski sklepi ustanov: Štubelj, Rjavec, Prokop, Pravica, Abram. Vsprejeti so se zneski za brezobrestna posojila za leti 1903 in 1904; naložilo se je deželnemu odboru, da izposluje od vlade še večji

svoto v ta namen, nego jo je dovolila dežela, tako da bodo zamogle biti vsi šane vse opravljene prošnje predložene v letu 1903. Za prošnje, vložene v letu 1904 pa naj se porabi svota, katero je postavil deželni odbor v proračun za leto 1905. Sklenilo se je izposoditi si iz glavnega ubožnega zaloga znesek K 300.000 za konsolidacijo železniških posojil. Ta svota vrne naj se potom amortizacije v 50 letih.

Predlog glede odstopa uprav Wendenberških ustanov preč. knez nadškofijskemu ordinarijatu se je odstopil finančnemu odseku. Čipkarski šoli v Bovecu dovolila se je podpora 250 K. Potrdil se je sklep deželnega odbora, s katerim se je povišala za 100 K pokojnina učiteljskima vdovama Josipini Vinci in Regini Treleani. Potrjeni so bili računski sklepi deželnega zaloga za leto 1901, 1902, 1903, kakor tudi računski sklep depozitov in tujega denarja za leto 1902.

Dopisi.

V Gorici, 10. oktobra. — (Blagoslovljen je „Malega Doma“ in kipa Srca Jezusovega. Izviren dopis.)

„Iz Jezusovega Srca Obilni tečejo nam viri, Saj v njem moč naroda je vsa, Ki zove se krščanski.“

In zopet se je združila mladina „Šolskega Doma“ in njegovega manjšega bratca „Malega Doma“, da obhaja skupno slavnost. Da, bila je to lepa slovesnost, čeravno nas je milo nebo prej in poslej nekoliko pozdravilo z dežjem, hoteč nas opomniti, da kakor rosi naravni dež, se razliva na častilca Srca Jezusovega dobrodejni toki nebeskih milostij. Saj je ta dan presv. Srce Jezusovo se uposestilo v lepem, novem „Malem Domu“, da si tamkaj vzgaja ljubo mladino, katere mu je že za časa njegovega zemeljskega bivanja bila tako draga. Vabilo jo je ljubeznivo k sebi in blagoslovljalo. In isto božje Srce, predstavlja po svojem umetno izdelanem kipu, blagoslovljalo bode tudi sedaj istotako v „Malem Domu“ to ljubo mladino. To Srce izroča jo v vzgojo mladim in poštivalnim šolskim močem, katere si je izbralo kot svoje orodje in od katerih jo bode zopet enkrat tirjal nazaj.

Da, to vam je bil dan, katerega si zapomni mladina. Spominjala se bo presrčnih besed stolnega dekana dr. Sedeja, ki je vodil cerkveno slavnost. V jasnih in izbornih potezah jim je naslikal pri blagoslovu kipa v kapucinski cerkvi Jezusovo življenje, njegovo potrpežljivost z reveži in grešniki, z nevednimi in učnimi, pa tudi njegovo odločnost v kuranju in svarjenju zviti in napuhnenih farizejev. Globoko si vtisne v srce željo Jezusovega Srca, ki hoče, da bi ga mi vsi ljubili, priprosti in učeni, bogati in revni, ter s tem popravili mrzlo nevarnost dandanašnjega za Boga nemarnega sveta. In kedar koli ti, draga mladina „Malega Doma“, hitiš mimo kipa Jezusovega Srca, ozri se nanj, počasti to Srce, pozdravi Je in Ono ti bo podarilo svoj blagoslov pri tvojem učenju svetih in posvetnih ved. — To velja sploh vsem, kateri imajo priložnost mimo tega ljubeznivega kipa iti. Pozdravi naj ga vsak, vsaj s kratko molitvico: „O Srce Jezusovo, bodi moja ljubezen!“

In prišel bode zopet čas, čas osodepoln, čas, ko bode zopet Zveličar se prikazal toda na oblakih neba, in vi vsi, ki ste ga ta dan v veseljem sprejeli, spremljali, gledali bodete z zaupanjem v to Srce Jezusovo, katero nam je vedno odprto. Da, z veseljem bodete vanj zrl, če ste ga v življenju resnično in po božno častili.

Iz Bilj. — Vinski pridelek se je letos pri nas dobro obnesel, ker naštejemo nad tisoč hektol. vina. Pred 50 leti so Kranjci hodili vkupovat vino v Bilje — upamo, da se grede na Vipavsko oglašé tudi pri nas.

Pred mesecem počastil je našo duhovnijo prečastiti monsignor Abondij Cavacini iz Jezusove družbe, škof v Mangaloru v Indiji. Prišel je z č. o. jezuiti na letovišče v Bilje ter obiskal cerkev, g. kurata — ter podelil zbranim vernikom apostolski blagoslov.

Rožnovensko nedeljo smo imeli prelepo procesijo s kipom kraljice rožnovenske, katere se je udeležilo tudi veliko število vernikov iz bližnjih duhovnij. Kip so nesli štiri mladeniči, ki so se leto udeležili vseslovenskega mladeniškega shoda na Brezjah, naša dekleta pa so kip

spremljale oblečene v belih oblačilih, prepovaje z našimi vrliimi pevci prelepe Marijine pesmi.

Z novim šolskim letom smo dobili novega g. nadučitelja Jos. Urbančiča, ker je prejšnji g. nadučitelj Matevž Lapanje vstopil v pokoj. —

Dne 26. sept. napovedana je bila v Bukovici neka poroka. Za poroko je bilo uže vse pripravljeno — a novic je zmanjkalo. Uboga novica je bila res žalostna, ker ji je zmanjkalo ženin, a še bolj je morala biti žalostna, ker so ji čez tri dni prinesle rojenice — otroka.

Iz Šempolaja. — Dne 1., 2. in 3. oktobra obhajala se je pri nas tridnevna v čast presv. Srca Jez., katero sta vodila dva č. g. o. iz misijonske družbe v Ljubljani, gg. Urban Nežmah in Gregor Flis. Ob tej priliki se je tudi pri nas že poprej ustanovljena bratovščina presv. Srca J. slovesno vpeljala. Na rožnovensko nedeljo popoldne pa je bila, po blagoslovljenju kipa Srca J., katero je blagoslovil v svoji prijaznosti sprejeti visokochastiti g. dekan iz Devina, Jožef Skočir, ob krasnem vremenu in ob ogromni udeležbi domačinov in tujcev s kipom slovesna procesija po vasi. Vas je bila vsa v zastavah. Po vrnitvi v cerkev se je soba postavila na odločeno mesto in nato je bila slovesnost in časa primerna pridiga. Pri procesiji so nosili kip mladeniči, ob straneh pa so dekleta nosile sveče. Velika večina ljudstva sprejela je v tem času sv. zakramente. Polihromiran, 162 cent visoki kip je krasno delo iz rok po Kranjskem obče znanega podobarja Janeza Vurnik iz Radovljice na Gorenjskem.

Kostanjevica na Krasu. — Tudi pri nas smo imeli na rožnovensko nedeljo lepo slovesnost. Prejšnjo soboto popoldne in v nedeljo zjutraj je bila skupna spoved; blizu 300 ljudij jo ob tej priložnosti prejelo sv. zakramente. V nedeljo zjutraj ob 10. uri je bil slovesen govor in nato sv. maša z asistenco; oboje je imel veled. o. Otokar Čojan, kapucin iz Gorice. Njemu, kakor tudi sosednjim gospodom srčna hvala za njih trud! Popoldne smo imeli slovesno procesijo, pri kateri je bilo silno veliko ljudstva zbrana, a vse v najlepšem redu, kar moramo posebej povdarjati.

Pretečeno nedeljo je bila pa blagoslovljena nova podoba sv. Družine. Podoba je prav lepo in umetno izdelana ter je v krasoto naši cerkvi!

Novice.

Našim p. n. gospodom naročnikom. — Nastopili smo 10. mesec tekčega leta. Z ozirom na to prosimo naše p. n. gg. naročnike, naj blagovole poravnati naročnino. Nekateri so še za leto 1902 in 1903 na dolgu. Uprava mora sproti vse plačevati. Nadejamo se toraj, da bodo gg. naročniki storili čim preje svojo dolžnost ter prihranili naši upravi velike sitnosti, katere ji prizadeva izterjevanje naročnine.

Umrli je v Podmeltcu pri Tolminu tamošnji župnik preč. gospod Josip Primšar. Pokojni porodil se je v Sodražici na Kranjskem dne 5. aprila 1853 leta. V mašnika posvečen pa je bil dne 26. avg. 1877 l. Pogreb je bil v pond. popoldne ob 10. uri. Večna luč naj mu sveti!

Za „Slovensko sirotišče“. P. n. gg. Ivan Pečenko 1 K, T. P. 3 K, Ana Kogoj, trgovka 2 K, „Slovenska Beseda“ 52 vin., Tomaž Sedlaček 1 K, Miha Šinigoj, posestnik v Mirnu 10 K in za „Skalnico“ 2 K, Jernej Drekonja 3 K za „Sirotišče“ in za „Skalnico“.

P. n. g. Katarina Laske, nabirateljica za „Slov. sirotišče“, nam je izročila dne 8. t. m. 16 K 76 v, kar je nabrala pri raznih dobrotnikih, in dne 12. t. m. 85 K 79 v, kar je nabrala v Št. Andrežu. Pri ti priliki si štejemo v dolžnost izreči javno zahvalo č. g. kuratu Kosovelu in g. županu šlandrežkemu Lutmanu, ki sta z besedo in z dejanjem ljudstvu priporočila plemenito gospo Leske, ki je iz same poštivalnosti in ljubezni do dobre stvari hodila od hiše do hiše. Slavno županstvo je gospe nabirateljici preskrbelo opoludne celo obed. Bodi lepi izgled vrle občine šlandrežke drugim v vzpodbudo!

To je prvi slučaj, da se nabirajo milodari od hiše do hiše po krajcarju za

slovenski zavod. Do zdaj so to delali med nami le tujci za svoje zavode.

Bog vsem sloteru povrni!

„Skalnica, društvo slovenskih delavk“ v Gorici — potrjeno. — Iz Trsta dohaja vest, da je visoko c. kr. namestništvo potrdilo pravila ženskega društva „Skalnica“.

Za Alojzijeve: Preč. g. Jos. Kosec 20 K; preč. g. Kar. Čigon 9 K; preč. g. Jurij Petercel 5 K; preč. g. Fr. Červ 5 K; l. B. 2 K; o priliki izvolitve g. Iv. Bofulin županom v Št. Petru nabrali starašine 8 K. — Bog plati!

Književna novost. — V „Narodni Tiskarni“ v Gorici izideti te dni dve knjigi, ki slove: — Svetopisemska knjiga Job in psalm 118. Poslovenil S. Gregorčič. V Gorici 1904. Tiskala in založila „Narodna Tiskarna“, 173 strani v 16i. Stane mehko vezana 1 K 80 h, v platno vezana 2 K 30 h, z zlato obrezo 2 K 80 h, po pošti 20 h več. — Pojasnilni uvod v knjigo Job. Sestavil dr. Franc Sedej. V Gorici 1904. Tiskala in založila „Narodna Tiskarna“, 36 strani v 16i. Stane mehko vezan 40 h, po pošti 45 h. — Obe knjigi skupaj vezani staneta v platno 2 K 70 h, z zlato obrezo 3 K 10 h, po pošti 20 h več. Razprodajo je prevzela založnica „Narodna Tiskarna“ v Gorici. Čisti dobiček je namenjen „Šolskemu Domu“ v Gorici; zato se preplače hvaležno sprejemajo ter se bodo objavljale v domačih listih. —

Slovenci, sezite po krasnem prevodu svojega pesnika in rodoljuba ter po ljudni razpravi pisatelja bogoslovca. — Pesniško in bogoslovsko vprašanje si podajata roko ter vsvarjata v besedi in v ideji nedosežen umolvor. — Narod naj pokaže z naročevanjem in čitanjem, da je vreden svojih mož ter da jih ume v njihovih namerah, naj podpira „Šolski Dom“, ki izbornu skrbi za pouk in krščansko vzgojo naše mladine.

Dnevni red šeste seje deželnega zbora, ki bode danes ob 5. uri pop.: 1. Utemeljevanje predloga zadevajočega ustanovitve potovalnih tečajev za živino-zdravništvo; por. Grča. 2. Gradnja ceste Dobrava-Vipolže; por. Berbuč. 3. Načrt cestne mreže Št. Frjan-Vipolže; por. Berbuč. 4. Odobritev za podpore, nakazane za javna dela; por. Marani. 5. Prošnja občine Idersko za podporo za uravnavo hudournika Drganšček; por. Marani. 6. Podpora občini Ajdovščina za gradnjo vodovoda; por. Berbuč. 7. Prošnja občine Idersko za podporo za brambena dela pri Soči; por. Marani. 8. Prošnja komisije graščkega zdravilišča za brezobrestno posojilo v svrhu kritja stroškov za gradnjo zdraviliškega kazina. Računski sklepi za l. 1902 zalogov: 9. Gozdoreja; por. Panigai. 10. Razni mali zalogi; por. Panigai. 11. Šolski zalog; por. Berbuč. 12. Gluhonemica; por. Verzeznassi. 13. Gospinski zalog; por. Naglos. 14. Zalog za obnemogle delavce; por. Naglos. 15. Zalog za gasilce; por. Panigai. 16. Provincijalno-občinski zalog; por. Naglos. 17. Stipendij Werdenberg; por. Bolko. 18. Stipendij Maurovich; por. Naglos. Proračuni za leto 1904 zalogov: 19. Gluhonemica; por. Verzeznassi. 20. Stipendiji; por. Naglos. 21. Stipendiji Werdenberg; por. Bolko. 22. Gozdoreja in ribarstvo; por. Panigai. 23. Šolski zalog; por. Berbuč. 24. Provincijalno-občinski zalog; por. Naglos. 25. „Gasilci“; por. Panigai. 26. Zalog za obnemogle delavce; por. Bolko. 27. Gospinski zalog; por. Naglos. 28. Razni mali zalogi; por. Panigai.

V „Malem Domu“ v Gorici se je obhajala preteklo soboto lepa slavnost. Blagoslovili so novo šolsko poslopje in obenem krasen kip presv. Srca Jezusovega, katerega je nabavil z milodari katehet č. o. Vilibald. Ob osmi uri so odšli učenci in učenke iz „Šolskega“ in iz „Malega Doma“ s svojimi učitelji in učiteljicami v cerkev č. o. kapucinov, kjer se je vršil prvi del slovesnosti. Deževno vreme prav ob tistem času je oviralo, da se šolska mladost ni mogla zbrati v polnem številu; a pri vsem tem bila je cerkev naltlačeno polna.

Stolni korar in dekan ter član deželnega šolskega sveta monsieur dr. Franc Sedej je ob duhovski asistenci blagoslovil kip, ki je bil postavljen na lepih nosalih pred oltarjem sv. Jožefa, ter je imel izpred glavnega oltarja primeren nagovor na šolsko mladino in učiteljstvo. Nato je sledila tiha sv. maša, pri kateri so pele učenke iz pripravljavnice, z zahvalno pesmijo in blagoslovom z Najsvetejšim.

Potem se je uredila dolga procesija s križem in šolsko zastavo na čelu, kateri so sledili dečki, blagoslovljeni kip, deklice. Pred kipom je korakal celebrant z mnogoštevilno duhovsko asistenco, ki je vso pot prepevala cerkvene pesmi. Za kipom je stopal deželni šolski nadzornik šolski svetnik in ravnatelj Štefan Križnič v sredi med društvenim predsednikom in tajnikom Ob kipu, katerega so nosili štiri krepki mladeniči, so korakali dečki in deklice v belih oblekah z gorečimi svečami v rokah. Dekliške vrste za kipom so molile med potjo rožni venec. Nebo je bilo vedro, dokler ni prišla procesija do „Malega Doma“ in se je postavil kip na določeno mesto.

Nato je sledilo blagovljenje šolskega poslopja po slovesnem daljšem obredu ob asistenci in petju navzočih duhovščine. Sledila je pesem v čast presv. Srca Jezusovega, katero so pele učenke iz pripravljavnice pod vodstvom učitelja g. Sirca prav lepo. S cesarsko pesmijo, katero so zapele iste učenke v prisotnosti udeležnikov lepe slavnosti, se je ta končala.

Razen že imenovanega gospoda deželnega šolskega nadzornika udeležili so se redke svečanosti tudi okrajni in mestni šolski nadzornik Fr. Finžger, pesnik Simon Gregorčič, stolni vikar dr. Andrej Pavlica, provincijal in gvardijan č. o. kapucinov, društvena predsednik in tajnik dr. A. Gregorčič in cesarski svetnik Franc Vodopivec ter drugi odličnjaki in precej ljudstva.

Vsa slovesnost bila je dostojna in lepa ter ostane šolski mladini in drugim še dolgo v prijaznem spominu.

Zahvala. — Podpisani se prav iskreno zahvaljuje častitim slovenskim mladim ljudem, ki so s svojimi blagovoljnimi prispevki tako darežljivo pripomogli, da se je v „Malem Domu“ v Gorici postavil kip presv. Srca Jezusovega. Istotako izrekam svojo zahvalo slavnemu načelniku in vodstvu „Šolskega“ in „Malega Doma“ in vsem drugim, ki so k slavnosti v enem ali drugem oziru kaj pripomogli. Srce Jezusovo naj jim izpolni svoje obljube, dane blaženim Marjetji Alakok: „Imena tistih, ki pospešujejo to pobožnost, bodo v mojem Srcu zapisana“, „Bogato bom nagradil vse tiste, ki po zmoglosti razširjajo češčenje mojega Srca“. S hvaležnim srcem se bodo spominjali otroci in znanci, da ste skrbeli za njihovo vzgojo, zlasti za ohranjanje najdražjega zaklada sv. vere. Hvaležni vam bodo za ta spominke, s katerim se bo češčenje Jezusovega Srca tudi v prihodnjem zrodu nadaljevalo in se ohrani. Še enkrat: Bog povrni tisočkrat!

P. Vilibald Rupar, katehet.

Razkaz radodarnih doneskov za kip presv. Srca Jezusovega v „Malem Domu“. Razni dobrotniki so darovali v ta namen 267 K 44 v. Izdalo se je za kip z zabojem 226 K, za vožnjo in carino 21 K 33 v, skupaj 247 K 33. Ostalih 20 K 11 vin. seje obrnilo za svečanost.

Krvavi pretep v Muši. — V ponedeljek zvečer so pili v krčmi nekega Zorzenona v Muši pozno v noč. Med pivci bila sta tudi občinski stražar Medeotti in lovski čuvaj Peterin. Med tema dvema tlelo je v njih srcih že delj časa sovraštvo. To noč pa sta se tako sprla, da je prišlo med njima do pretepa, pri katerem je pomagal Peterinu neki Dilena, ki je občinskega stražarja z nožem tako močno ranil na glavi, da mu je prebil črepinjo in da ni nikakega upanja, da bi Medeotti ostal pri življenju. — Kakor doznajemo, je umrl včeraj zjutraj.

Mladi žepni tat je 13-letni Simon Mavrič, fant, ki je bil že kaznovan in ki kaže izvrsten talent za žepnega tatu. V ponedeljek zvečer prišel je na Korenj v neko krčmo. V nji se je nabajal takrat tudi neki Klanjšček, ki je bil še precej nabrencljan. Mavrič se mu približa, mu s škarjami, katere je imel s seboj prestriže žep, a iz njega mu potegne ruto, v kateri sta bili zaviti 2 K 42 vin. Ali bila je smola za Mavriča, da so ga drugi zapazili ter mu izpulili ruto iz rok, dočim je Mavrič odnesel pete, kar mu bo pa malo pomagalo, ker ga poznajo.

Pod lastni voz je padel v torek Kebar France iz Medane po nesreči. Zgodilo se je to blizu Muše. Kebara je voz delj časa vlekel za seboj in revež bil je jako poškodovan na glavi in na životu in poleg tega zlomil si je tudi levo nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

K „del. podp. društvu“ na Lokvah so pristopili kot podporni udje p. t.

gospodje: Iv. Berbuč v Gorici z doneskom K 10—, O. Lenassi v Solkanu K 10—, Iv. Mosettig na Trnovem K 10—, Bl. Grča v Šempasu K 5—, dr. Fr. Sedej v Gorici K 3—, J. Rejec v Čepovanu K 1—, Fr. Troha pri Nemcih K 1—, Jadviga Strel na Lokvah K 1—. Hvala vsem dobrotnikom, Bog daj še mnogo takih!

A. Plesničar, F. Winkler, predsednik, tajnik.

Neprilike na vipavski železnici. — Iz Dornberga nam pišejo, da je moral v ponedeljek od tam hoditi peš v Gorico 12 oseb, ker niso mogli dobiti pravočasno na tamošnji postaji voznega listka, tako da ni hotel vlak več na nje čakati. Drugi pa, ki niso hoteli hoditi peš v Gorico, vrnili so se domov. Dopisnik se jako huduje na tamošnjega načelnika postaje in pravi, da se bodo prizadeti ljudje proti njemu pritožili, kar je popolnoma prav, ako je načelnik kaj kriv ter ako ni bil o pravem času pri blagajni.

Vprašanje trnovskemu županu. — Do kolike jutranje ure dajate Vi dovoljenje za ples? Ali se s takim dovoljenjem podpira gmotno stanje našega ljudstva in naprednost?

Ne-občinar.

V Brestovici na Krasu bodo od 16—23. okt. obhajali č. gg. patrije-zultje sv. misijon.

Roparski napad in nečuvna podivjanost. — V četrtek po noči se je dogodil ta-le grozni zločin: 45-letni Anton Pahor iz Opatjegasela, ki prekupejuje z žitom, imel je v četrtek posla v Pierisu, v Ronkah in v drugih furlanskih vaseh. Okolo 6. ure zvečer prišel je v Fojan in vstopil tam v krčmo Josipa Vinci-ja. Ukazal si je vina, in ko je nekaj časa pil, je pri mizi zadremal. Bil je najbrže nekoliko vinjen. Ko se je okolo 8. ure prebudil, naročil si je zopet vina. Ta čas prišli so v krčmo tuji pevci tamošnjega pevskega društva, ki so imeli v ti krčmi navadno pevke vaje. K Pahorju so pristadli: 19 letni Feresin Alojzij in njegov brat 21 letni Ivan, 21 letni Angelj Petean in 21 letni Jakob Buc. Okolo 10. ure in pol so zapustili krčmo vsi. Zadnji, ki so krčmo zapustili, so pa bili štiri mladeniči, katere smo zgoraj imenovali in pa naš Anton Pahor.

Pahor vrezal jo je proti Zagradi. A omenjeni štiri mladeniči so se mu pridružili, češ, da ga hočejo nekoliko spremljati. Ko so prišli v bližino Aquarolijske strojarnice, napadli so hkratu omenjeni štiri junaki pijanega Pahorja. Bili so ga po glavi in po životu, ga vrgli na tla ter mu pobrali ves denar, katerega je imel s seboj, namreč kakih 240 K, od katerih se je nabajala večina v Pahorjevi denarnici. Potem so pa zbežali. Ko je prišel nesrečni Pahor nekoliko k zavesti, je vstal ter hotel nadaljevati svoj pot proti Zagradi. Komaj pa je storil nekaj korakov, bili so zločinci zopet nad njim. Začeli so ga zopet pretepati ter ga vrgli na tla. Angelj Petean odprl je potem ležečemu Pahorju po sili usta ter izvršil nad njim strašno nenraven čin. Ali nezadovoljen s tem, začel je Petean z nekim svojim tovarišem zopet udrihati po Pahorju, in ko sta menila, da je Pahor mrtev, zgrabila sta ga za nogo ter vrgla v neki jarek. Čez nekaj časa se je Pahorju vendarle posrečilo privleči se do Zagrada.

Tu ga je našel občinski stražar ter mu preskrbel prenočišče. Pahor, ki je bil prejšnji večer pijan, menil je, da je bil napaden pri Ronkih, zato se je naznanilo vso stvar orožnikom v Ronkih, ki so se pa potem prepričali, da se je napad izvršil pri Fojanu. Orožniki podali so se koj nato v Fojan, kjer so kmalo prišli na sled zločincem. Tri zločince so koj prijeli, dočim je četrti zbežal, a so tudi njega prijeli že v petek zvečer. Aretirani so sicer priznali napad, a so tajili, da bi bili vzeli Pahorju denar, kar jim pa nič ne pomaga, ker so pri Peteanu našli Pahorjevo denarnico.

Nesrečni Anton Pahor pa je valed dobljenih ran že pred par dnevi umrl.

Obrtna šola na Rakovniku. — Piše se nam: Ker pogosto prihajajo na vodstvo salezijanskega zavoda vprašanja glede rokodelstva, sklenilo je v dogovoru z dež. in mestno šolsko oblastjo začeti v zavodu v prihodnjem mesecu tečaj obrtne šole za one dečke, ki so dokončali ljudsko šolo in imajo 14 let. Vodstvo bi sicer želelo izučiti gojence v delavnicah na Rakovniku, ali ker tega ne more, dokler mu cenjeni sodelavci in dobre

sotrudnice ne pomagajo, da se dovrši nameravani zavod, se je vodstvo pogodilo z različnimi boljšimi tvrdkami v mestu, da jim pošlje gojence v delo, od 7.—12. dopoldne in od 1 do pol 6 popoldne. Vodstvo se bo kolikor možno pri tvrdkah zanimalo, kako se gojenci obnašajo. Zanimalo se bo zajedno z vladno prizanimi učitelji, kako napredujejo v svoji obrti in kaj jim še posebej manjka, da se spopolnijo v svoji stroki. Nadzorovalo se bo kolikor mogoče in gotovo bodo gojenci vsaj v prostih urah, ko niso pri delu, daleč od tolikih nevarnosti, kar bo za vestne stariše velika tolažba. Čim bolj bodo dobrotniki in dobrotnice podpirali zavod, tem več ubogih in zapuščenih dečkov bo mogoče sprejeti in jim tako zagotoviti vsakdanji kruh in srečno prihodnost. Novi vajenci se sprejemajo tekom oktobra. Šola začne z novembrom. Pogoje pojasnjuje ostmeno ali pismeno: vodstvo salezijanskega zavoda na Rakovniku pri Ljubljani.

Poslano*).

Nisem mislil odgovarjati, ker mi je prihajal na spomin izrek pametnih ljudi ki pravijo: „Kaj mesec mara, ako pes vanj laja, on gre svojo pot“. Ker mi pa dopisnik podtika laži, ki bi utegnile škodovati mojemu poštenju, zato je moja dolžnost, da branim svojo čast.

G. dopisnik najprej svoj radovedni nos vtakne na kor: Popravili so kor, bilo je treba lepo število „ofrov“. Ubogo človeče ne ve, da se je kor popravil iz obresti cerkv. kapitalov, in to z dovoljenjem visokocast. ordinarijata dne 16. marca 1903 št. 861. Na koru stale bodo orgle, kje je pa denar za orgle, radovedno vpraša? G. dopisnik, po komu hlače merite? Na uho Vam povem, da je denar naložen v šturski hranilnici pod št. 135: „Sklad za nove orgle na Otlici“. Kaj Vam mar naše orgle, saj Vi niste niti vinarja za nje darovali. Tudi spovednica bo nova, koliko „afrov“ bo zopet, dasiravno so stare še dobre, zdihuje g. dopisnik. Kako skrbnega očeta se kaže naši občini, ko bi ga dobro ne poznali. Da so spovednice dobre, to upa trditi isti dopisnik, kateri se je pred pol leta izrazil, kako potrebna bi bila nova spovednica. G. dopisnik samega sebe po ustih tepe. Spovednice je izrgel sam prevzišeni knez nadškof, kateri se bolj razume v to, kakor Vi. Za spovednico ne bo treba „ofrov“, po katerih se Vam tako sline cedijo; denar je za nje pripravljen, darovala ga je ena oseba. Na druge budalaste dipise ne odgovarjam, ker iz njih odseva le jeza, laž, maščevanje in sicer zato, ker Vas starešinstvo noče v svoji sredini in Vi vzrok mene delate, dasi sem nedolžen. Pa slobodno Vam.

Svetoval bi Vam, ker take bombe spuščate v svet, da se prijavite pri Japoncih in Port Artur gotovo pade. Vam pa bodo Japonci iz prevelike hvaležnosti darovali zlato tele, da Vam ne bo potreba krokodilovih solz točiti po —. Gospode starešine prosim, povejte temu gospodu, zakaj ga ne trpite v svoji sredini.

Otlica, 4. oktobra 1904.

Meznarišič.

* Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon. Uredništvo.

Loterijske številke.

8. oktobra.

Dunaj	9	27	35	20	47
Gradec	54	50	17	41	40

Hiši na prodaj

v Mirnu št. 215 in 267 pod Gradom

obstoječa iz pritličja, I. nadstropja, podstrešja ter dvorišča. Pripravna za krčmo in za tovarno koč. Cena 8000 kron. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri poselniku Mihlu Sinlgoju v Mirnu št. 221.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

vsprejema:

1. zavarovanja vsakršnih posloplj, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. za niževavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
 - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisljnih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
 - b) zavarovanja proti vsakršnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!

And. Fajt,
pekovski mojster, Gorica,
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna
hiša), in podružnica št. 20.

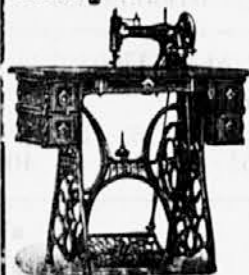
Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, kakor so nove maše in godove, kolače na birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po zmerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

A. Krušič
trgovec in kraj. mojster
Gorica, Gius. Verdi 33

naznanja sl. občinstvu, da je dobil ravnokar sveže angleško in avstrijsko blago, kakor tudi svežih izdelkov raznih vrst v veliki izbiri za bližajočo jesensko in zimsko sezono. — Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. dah vsčini — Izdelek lastnega blaga jamčim.

Saunig & Dekleva

ulica Municipio št. 1,
Gorica.

Velika tovarniška zaloga šivalnih strojev kakor za šivilje, krojače, čevljarje, in tudi za umetno vezanje (rekaniranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška dvokolesa „Helical Premier“ in slamorezni stroji, samokresi in razne puške, lastna meh. popravilnica. Glavno zastopstvo za Primorsko: Centrifug „Westfalia“.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Teod. Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12.

Se priporoča v izdelovanje cerkvene posode in orodja iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu po poljubnem slogu.

Stare posode popravi in prenovi, poslati in posrebrni v ognju, poslati tudi distrelvodne ostri vse po najnižjih cenah.

Da si morejo tudi bolj reone cerkve naročat cerkvenega kovinskega blaga ter staro orodje popraviti in obnoviti, olajšuje jim to s tem da jim je pripravljen napravljati blago katero, katero se izplačuje na obroke. Proč. p. n. na ročevalec si obroke lahko sam določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14,

(blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in sipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiri ter razne tapetarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbi se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegatnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

Stiskalnice za sadje in grozdje s trajno delujočim pritiskom in regulatorjem za pritisk: „Herkules“. Zajamčeno najhitrejše delo.

Hidravlične stiskalnice s posebno ročnim pritiskom in hitr'm celom.

Sadne in grozdne mline, Robkalnice,

Popolne Moštarne stalne in vozeče.

Stiskalnice za sadni sok, mlini za jagode.

Sušilnice za sadje in zelenjad.

stroje za lupljenje in rezanje sadja

najnovejše, samodelujoče, patentirane, ki se dajo nositi in voziti. Škropilnice za trte, drevesa, gorščico „Syphonia“, pluge za vinograde izdeluje in prodaja pod jamstvom kot posebnost v najnovejši sestavi

PH. MAYFARTH in dr. tvornica kmetijskih strojev, li-varne in izdelovalnice plugov na Dunaju II/1, Taborstrasse št. 71.

Odlikovana z nad 500 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami. Obširni ceniki zastoj. Zastopniki in prekupei dobro došli.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo šte. 5 in podružnica v hiši „Monta“.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranjšča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga stavbenih nositeljev
v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Sprejema

hranilne vloge
katere obrestuje po 4 1/2%, polumesečno; nevzdignene obrestipripišuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojlla

udom na osebni kredit po 6% in na vknjižno po 5 1/2%.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

s glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravniki po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.